

**EL LLIBRE
DE LA SETMANA**

Bèsties tan humanes

PERFIL

JOAN JORDI MIRALLES (OSCA, 1977) COMBINA LA NARRATIVA I EL TEATRE. ABANS DE GUANYAR EL PREMI MARIAN VAYREDA AMB 'LA INTIMITAT DE LES BÈSTIES' VA PUBLICAR 'ELS NENS FELIÇOS' (MALES HERBES, 2016) I 'UNA DONA MERAVELLOSA' (LABREU, 2014)

PERE ANTONI PONS

Joan Jordi Miralles, guardonat amb el premi Marian Vayreda 2016, estan escrits com si l'autor hagués filmat el que relata: amb una mirada distant i freda però alhora intensa i penetrant, que busca la força i el significat de les escenes en les accions externes més que no pas en els laberints de la moral i la psicologia dels personatges, una mirada que en general s'expressa mitjançant una prosa depurada, directa, accelerada i tallant, d'una consistència cantelluda, gairebé agressiva, i que només ocasionalment es desenganxa de l'estricta literalitat per entrar en el terreny de la dimensió simbòlica.

Els set contes llargs que configuren *La intimitat de les bèsties* (Empúries, 2017), del narrador i dramaturg

No som lluny del Michael Haneke menys al·lucinat o més quirúrgicament realista, el de *Codi desconegut*, per exemple.

Tot i que és evident que la prosa d'aquests contes ha estat molt treballada fins a fer-la fluïda, enèrgica i transparent, Joan Jordi Miralles no és un autor superficialment formalista, que s'ho jugui tot en la carta de l'estil. Més aviat tot el contrari. Un dels seus mèrits és que en té prou amb uns quants paràgrafs per fer-nos entendre que, des d'un punt de vista de l'experiència humana que tots compartim, val la pena que prestem atenció a cada una de les històries que es disposa a contar-nos.

Sacsejar la història

Un exemple del que dic és *Insular*, el conte que obre el volum. Si bé al llarg de les primeres pàgines sembla que simplement assistim al viatge ple de petits infortunis, errors i descuits que un matrimoni en hores baixes fa a l'illa d'Eivissa, aviat comencem a intuir –perquè l'autor ens en dona pistes, sovint subtilment estrafolàries: una ungla aberrant al lavabo de l'hotel, un ratolí ofegant-se a la piscina, una parella d'enamorats cada un amb un dit de la mà amputat– que hi haurà alguna cosa més. En efecte, el que semblava l'enèsima radiografia d'una relació de parella en descomposició es converteix, gràcies a la tombarella d'un final atrevit, en un conte sobre la solitud radical, sense pal·liatius i inconsolable de qui s'està morint.

LA INTIMITAT DE LES BÈSTIES
JOAN JORDI MIRALLES
EMPÚRIES
224 PÀG. / 17,50 €

A *Venació*, hi trobem una estructura i uns mecanismes expressius similars. El gruix del relat se centra en la narració –prosa trepidant i física– d'una jornada de caça, que Miralles desplega sense cap voluntat de sublimar aquesta activitat però també sense cap mena de denúncia anticinegètica. Només cap a la part final del conte entenem que el caçador protagonista, en realitat un cineasta que ha tornat al seu poble natal per una raó molt concreta, serveix a l'autor per expressar la desesperant impotència de l'artista, la derrota de qui mai no podrà realitzar la seva màxima ambició. També en aquest conte queda il·lustrat un dels recursos habituals de Miralles, que consisteix a guardar-se una informació crucial fins al clímax, no per colpir el lector o per sorprendre'l, sinó per sacsejar la història i redimensionar-la.

Encara que *Cims*, *Exorcisme*, *Rauxa* i *Amants* –l'opció de posar títols d'una sola paraula és la credencial d'un narrador sense embuts i que va per feina– són menys rodons que els dos ja esmentats, també s'hi perceben les virtuts literàries de Miralles, en especial la capacitat per rescatar un fons d'humanitat dels drames més desbocats i de les situacions més estranyes. Una menció a part es mereix el relat titulat *Erupció*. Conta la història d'un noi jove, nihilista i insolent, que dona sortida als seus neguits i frustracions a còpia de sexe i vandalisme. Tot plegat, un clixé. Però Miralles, rabiós, agafa el clixé i l'omple de matisos i de vida. En conjunt, un llibre ben notable. ♦♦

**MIRALLES
ESCRIU AMB
UNA MIRADA
DISTANT I
FREDA PERÒ
ALHORA
INTENSA I
PENETRANT,
QUE S'EX-
PRESSA EN
UNA PROSA
DEPURADA,
DIRECTA,
ACCE-
LERADA
I TALLANT**

GETTY

L'home que va salvar un país

JOAQUIM ARMENGOL

Com bé sabem, els premis literaris desperten tota mena de suspicàcies, excepte per a qui els guanya, esclar. Ara bé, les llistes de premiats són tan llargues com empestades, per això un no sap mai si el premiat i el seu llibre acabaran sent víctimes del mateix jurat. Qui sap, fins i tot podria ser atzarós i circumstancial que una novel·la fos premiada, les combinacions són infinites. Però hi hem de creure, en els premis literaris, creure-hi quan serveixen d'estímul i punt de partida per a un autor, i amb l'esperança que no s'enredi ningú.

Enguany, el premi Prudenci Bertrana se l'ha endut la novel·la *I ens vam menjar el món*, del periodista Xevi Sala. Per a joves

lectors i per a éssers ahistòrics la novel·la pot tenir l'al·licient de descobrir coses del passat recent, com ara que a les comarques gironines hi havia dues instal·lacions controlades pels EUA: una a Pals, l'emis-

sora Ràdio Liberty, i la base Loran, situada a l'Estartit. Les dues van ser fruit dels convenis signats pel govern franquista i el dels EUA, en el marc de la Guerra Freda amb la Unió Soviètica. A l'entretela de la novel·la, però, aquestes bases no només simbolitzen la presència dels americans amics de Franco a Catalunya, sinó també la desatenció amb què l'estat espanyol ha tractat sempre el masegat país nostre. Més enllà d'això, tenim la misteriosa història del soldat imperial que va salvar tot un país, Kirk Barrera, lligat a la base Loran. Una història contada per un pescador del palangre de l'Escala, Gori Vilar, quan apareix el fill d'en Barrera, l'Elias, també soldat; però no pas per assistir al funeral del seu pare, sinó per recuperar una vella bandera que és en mans d'en Gori.

I ENS VAM MENJAR EL MÓN
XEVI SALA
COLUMNA
300 PÀG. / 20 €

I ens vam menjar el món és una història de ficció que pesca en les aigües de la realitat, no pas d'una manera gaire subtil, la veritat, mesclant escenaris i personatges reals per construir el fingiment literari. Aquí rau el difícil equilibri, la versemblança, com l'acròbata caminant per la corda fluixa, l'habilitat del qual depèn massa de la nostra credulitat. Una novel·la salabrosa i amena, amb certa expectativa, que permet l'encontre del lector amb tot tipus d'éssers mítics de l'època com Pla, Carrillo, Lola Gaos, Amanda Lear, Salvador Dalí o Kirk Douglas; però convencional i anodina, sense gaire calatge, tant en el seu esperit crític com en la seva forma, seguint el corrent moral dels nostres temps davant la bromada que fou la Transició, la nostàlgia ideològica, la memòria o les tempestuoses relacions entre pares i fills. ♦♦